

PALATINUS
palatinusi írások, tanulmányok

Változó világunk

Szacsky Mihály

Első közlés: 2008. október

Elérkezett, eljött, bekövetkezett mindaz, ami várható volt. Természetes folyamatról van szó, gondolhatják sokan. Egy feladott levél, csomag általában eljut a címzetthez. Ha a vasútállomáson egy vonatra várakozunk, pontosan, avagy előbb vagy utóbb megérkezik a várva várt szerelvény. Hétköznapi dolgaink is így működnek. Cselekedeteinket szabályozzuk, tervezzük a jövőnket, figyelembe vesszük lehetőségeinket, gondoskodunk a fennmaradásunkról, utódainkról, és boldogan, egészségesen, kiegyensúlyozottan éljük életünket. Elméletileg.

Ezt a harmonikus idilli állapotot sajnálatos módon több tényező zavarja. A természettudományokkal foglalkozó, gondolkodó ember azt látja, hogy van két emberi cselekedet, ami ezt a normális életfolyamatot fenn tudja tartani, képes működtetni. Sok esetben viszont káosszal jellemezhetjük tevékenységüket. E cselekedet mellékhatása tehát képes a társadalmi rendszert működtetni, de képes azt romba dönteni is. A két tényező nem más, mint a politika, valamint a gazdasági szemléletbe csomagolt

profitorientált tőke.

Jelenleg az emberiség földi életének 40 000. századába lépett. Nem tévedés, tehát nem a 21. században élünk. Ezt a becsült 4 millió évet úgy éltük le, hogy békében és harmóniában voltunk a természettel. A földi élet gazdagsága a teljes biológiai lét olyan bőségét biztosította, hogy az ember kb. 40 000 évvel ez előtt (azaz múltunk 400. évszázadában) már olyan fejlett agykapacitással rendelkezett, ami lehetővé tette, hogy kiemelkedjünk az általános élővilágból és az ösztönök világából, és átkerülhettünk a tudat magasztos állapotába.

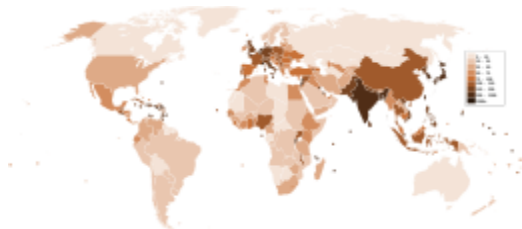
Idézném a Robert Winston által szerkesztett könyv mondatát: *„Az emberi evolúció olyan, mint egy zsákutcák sokaságából álló labirintus, és nagyon nehéz kitalálni, hogyan kapcsolódnak egymáshoz a különböző fajok. Az egyik legkijózanítóbb felfedezés az volt, hogy történetünk (mármint az emberisége) a sikertelenségről és a kipusztulásról szól. Minden kortárs ősrünk kihalt, egyedül a homo sapiens élte túl a viszontagságokat...”*

A természet- és élettudományok nemes művelői folyamatosan értelmezik, kutatják az életet, annak helyét, létét, szerepét a világegyetemben. Elméleteik, megfigyeléseik, kutatási eredményeik leegyszerűsítve mind azt mutatják, hogy rettenetes időspirálban élünk. Múltunk pontos ismeretével talán becsülni tudjuk a folyamatosan változó jelent. Néhány gondolkodó arra is merészkedik, hogy a szűklátókörűséget áttörve egy távolabbi jövő vízióját is előrevetítse.

Ismét a szakirodalmakban felbukkanó értelmezésekből célszerű idézni: *„Ha történelmünket egyetlen napnak képzeljük, amely az előemberek megjelenésétől kezdődik, akkor több mint 23 órát már eltöltöttünk a földi paradicsomban. 23.58-kor (huszonhárom óra ötvennyolc perckor) jelenik meg a mezőgazdaság az ember történelmében, amikor is települések is kialakulnak. Egy perccel éjjél előtt feltaláltuk a kereket, 40 másodperccel a nap vége előtt megrendeztük az első olimpiát, harminchét másodperccel később a Holdra léptünk, és egytized másodperccel éjjél előtt kezdődött el az internetezés.”*

A Föld országainak népessége

A Föld országainak népsűrűsége

Ez a múlt és a jelen. A kérdés az, hogy virrad-e számunkra új nap, és mondhatjuk-e azt, hogy az elmúlt huszonnégy óra csak álom (rémálom) volt. Képesek lehetünk arra, hogy

legyőzzük az emberi butaságot, a gonoszságot, a mohóságot?

Napjaink eseményeit figyelemmel kísérve az körvonalazódik, hogy a politika nem engedi szabadon a tiszta gondolatokat. A politikának az a célja, hogy tudatlan és szegény emberek hadának egy minimális létfennmaradást biztosítson, mindösszesen csak annyit, hogy eltartsa őket (ne feledjük, ők a választók). A csillogást, a ragyogást lefölközik. A kultúrát propagandává és tömegpszichózissá züllesztik, mert ebből élnek, gyarapodnak, és ebből szeretnének egyre jobban élni. Nem gondolkodni, hanem imádni.

Leegyszerűsítve: napjainkban a világ gazdasága megroppant. Felszínre kerültek azok a problémák, amelyek mindig körbelengik a tőkét és pénz világát. Hangoztatott elméletük az, hogy a pénzt magából a pénzből állítják elő.

Találkozhatunk történelmünkben is hasonló esettel. Kossuth Lajos, Pulszky Ferenchez (élt 1814–1897, 1851-től Kossuth egyik közvetlen munkatársa az emigrációban) és Puky Miklóshoz (élt 1806–1887, 1859-től Kossuth mellett részt vett a Magyar Nemzeti Igazgatóság munkájában) írott leveleiben említi azt a helyzetet, amikor tábornokai jelentették, hogy kelet felől elkerülhetetlen az orosz csapatok benyomulása. Maga Windisch-Grätz is legalább 50 000 orosz katonával számolt. I Miklós orosz cár ezzel szemben 200 000 főnyi katonával szerette volna leverni a forradalmunkat. Görgey tábornok – átlátva a harapófogó jellegű nyomást – manővereket kezdett egyszerre a Duna jobb és bal partján, és várta a május 20-i hadműveleteinek elkezdését, mert Kossuth ekkorra 12 000 katonát ígért neki. Az arányokat látva érezhető, hogy ez a katonai tevékenység mindösszesen csak szimbolikus jelentőséggel bírt.

Ez a történet úgy kapcsolódik napjaink témájához, hogy amikor Kossuth Lajost

tájékoztatták a várható eseményekről, feltette a kérdést: a hadvezetők mit javasolnak, mit kellene tenni? Minden katona azt mondta, hogy hadsereg kell, természetesen fegyverekkel és lőszerrel. Nosza rajta, valósítsuk meg a hadtestek felállítását! Erre a hadvezetők azt mondták, hogy ehhez sok pénzre volna szükség. Ez sem baj, mondta Kossuth, megkérdezzük a nyomdát, mennyi idő alatt tudnak elégséges Kossuth-bankót nyomni.

Értelmezze mindenki ezt a történetet úgy, ahogy gondolja, de azzal, hogy a bankok konszolidációja, feltőkésítése, kiségitése és gazdagságuk visszaállítása megtörtént, személy szerint mindig ez az eset jut eszembe. Több szakértő egybehangzó véleménye az, hogy napjaink pénzpiacain akár 70-szer több pénz lehet, mint amit a valós gazdasági alap megengedhetne.

A sok okos gondolat közepette azt is meg lehetne tenni, hogy létre kellene hozni egy olyan nyomdát, ahol folyamatosan pénzt (inkább pénzre hasonlító színes papírokat) nyomtatnának. Ezt megkapnák a bankok, bankárok, korlátlan mennyiségben. A tőzsdék parkettbajnokai az egekben éreznék magukat, nézegethetnék, simogathatnák, de a mindennapi életbe és a körforgásba nem kerülhetnének be. A brókerek adhatnának, vehetnének, de ennek semmilyen hatása nem volna a mindennapi élethez. Ez a bankár-bróker munkanélküliség járandósága volna.

Tanulmányaim alatt több kitűnő és nagy tudású közgazdász oktatott. Soha nem felejttem el egyikük javaslatát a munkanélküliség megoldására (talán ő is idézte valahonnan). Ez maga az „állami gödör” volt, ami úgy működött volna, hogy azok, akiknek éppen nincs munkájuk, kiásnának egy hatalmas gödröt, és azért megkapnák a megélhetéshez szükséges pénzt, majd egy másik munkanélküli csapattal a gödröt betemetnék. Így megoldható lenne a munkanélküliség, nem károsítanánk visszavonhatatlanul a természetet, és nem fogyasztanánk az egyre gyérülő nyersanyagkészletet. Hasonló kezdeményezésekkel találkozhatunk, de azok csak a véletlen egybeeséssel magyarázhatók, és garantáltan pusztítják a természetet. Elvont gondolkodással az IMF hitel sem tekinthető másnak. Virtuális vagyon, aminek lényege, hogy ha valakitől még nem vettek el mindent az állami szinten, meg lehessen tenni, és szabályozott formában lehessen külföldre vinni.

Ez a felelőtlen gondolkodásmód juttatta Földünket abba a katasztrofális helyzetbe, hogy folyamatosan kezdenek kiürülni élelmiszerraktáraink, és csak fogy és fogy a „kincs”, apad a természet kincsestára.

Az első Palatinus tanulmány 2006. május elején jelent meg írásban. A nyitott, minden korlátozás nélküli palatinuszi gondolkodás felvállalta az 1968-ban (azaz negyven éve), Aurelio Peccei által alapított Római Klub filozófiáját. Ez nem más, mint a kormányoktól független, nonprofit nemzetközi szervezeti munka, amely fő célkitűzése az emberiséget fenyegető veszélyek, az ún. globális problémák (politika, ideológia és üzleti érdekektől

mentes) meghatározása, elemzése, és a döntéshozók valamint a világ közvéleménye elé tárása, illetve azok megoldási lehetőségeinek kutatása.

A problémamegoldásra jellemző, hogy a Római Klub működését áthatotta a problémák megközelítésére jellemző globális nézőpont, a holisztikus, interdiszciplináris és hosszú távra tekintő szemlélet kialakítása. Kiemelkedő témáik a népszaporulat és a gazdasági növekedés korlátozása, a környezet fokozott védelme. A résztudomány-területek is kiemelkedően fontos szerepet kaptak, amely nem más, mint az egészségügy, élelmezés, energia, foglalkoztatás, gazdasági fejlődés, környezet, közoktatás, lakás, népesség, nyersanyag, városi életkörülmények, vízellátás bonyolult, szövevényes kapcsolati rendszere.

Aurelio Peccei 1984-ben bekövetkezett halálát követően a Római Klub fokozatosan elveszítette tekintélyét, befolyását. Ehhez hozzájárultak azok a bértudósok is, akik mindig abban okosak, amiben megfizetik őket. A végső csapást e szellemi műhelyre (palatinusi elemzés alapján) a fenntartható fejlődés értelmezhetetlen agresszivitása adta.

A Palatinus tanulmányok, adatgyűjtések, elemzések mind azt mutatják, hogy a fenntartható fejlődés erőltetése fordított hatást gyakorol Földünkre, a természetre és az emberiségre. A felemelkedés és a jólét helyett csak felgyorsuló zuhanás, szegénység, éhínség, környezetpusztítás jár a nyomában.

Tényszerűen kell megállapítani, hogy a jelenleg élő emberek közül csak néhányan, 10–50–1000, maximum 1 millió embertársunk halmoz fel önmaga számára is ismeretlen mennyiségű „vagyon”. Ezt a fenntartható fejlődést csak egyre növekvő embertömegek valós kizsákmányolásával és nyomorba taszításával lehet elérni.

A Római Klub alakulásakor (nem pontos adat) kb. 4,5 milliárd ember élt a Földön. Néhány tanulmányban nem zárták ki, hogy ez a szám 2010-re elérheti az 5,5, esetleg a 6 milliárd főt. A becslés pontatlan volt, mert 2006-ban – amikor a Palatinus írások megjelenése elkezdődött – már 6,3 milliárd lélek élt bolygónkon. 2008. szeptember végén lezárult egy ciklus, mert a folyamatos Palatinus publikációk sora megszakadt. Érdemes megemlíteni e rövid időszak alatt a túlnépesedés mértékét. Egy kicsit több mint két év alatt Földünk lakossága 4–500 millió fővel növekedett.

Úgy tűnhet a 2006–2008-ban megjelent Palatinus írások olvasásakor, hogy a fantáziálásnak nagyobb szerepet adtam, mint a realitásnak. Napjaink eseményei rácáfolnak ezekre a szkeptikus megjegyzésekre, mert elérkezett, eljött, bekövetkezett:

- a világ gazdaságának megingása (ami csak előregésnek tekinthető),
- a növekvő szegénység és éhezés terjedése,
- a megállíthatatlan nyersanyag-kitermeléssel készleteink fogyása,

- korszakunkra jellemző új betegségek megjelenése,
- a hulladéktermelés és hulladékgazdálkodás ellehetetlenülése,
- a környezet pusztulása,
- a fanyalogva, de beismert klímaváltozás, és annak rémisztő elő jelenségei,
- az átgondolatlan, profittermelő és egyre növekvő energiatermelés,
- a kultúra lerombolása,
- háborúk mondvacsinált érdekek miatt,
- a mezőgazdasági termelések relatív csökkenése,
- az ivóvíz-készleteink felélése stb.

Ez mind semmi ahhoz képest, amit gonosz elmék és még gonoszabb megrendelőik elkövettek, ami nem más, mint a természet (törvényeinek megfelelő) egyensúlyának visszafordíthatatlan felborítása. Erre nincs bocsánat.

A fenntartható fejlődést szajkózók nem veszik észre, hogy az élet alapját szüntetik meg azért, hogy színes papírokat (pénzt) tartsanak látóterükben, és azzal kérkedhessenek, hogy mennyi a vagyonuk.

Egy példát említenék, mert reményeim szerint sok egyéb kérdésre találhatunk választ a már megjelent és a jövőben íródó palatinuszi tanulmányokban, dolgozatokban.

A kikiáltott fő gonosz a szén-dioxid. Ez a veszélyforrás a szén körforgásának egyensúlyát boríthatja (borította) fel. Hatása a természetre, az élővilágra végveszélyt jelent. A szén-dioxid megkötésére folyamatosan keresik a megoldásokat. Néhány grandiózus tervvel találkozhatunk a Palatinus írásokban, sőt egy komplex megoldásról is olvashatunk. A tanulmányok között olvashatunk számos olyan zseniális megoldásokról, amelyek kidolgozásában még Nobel-díjjal rendelkező tudósok is részt vettek. Az elmúlt napokban viszont kiállt egy hazánkfia a televízió elé, mint európai uniós képviselő. Azt üzent nekem a televízión keresztül, hogy magyar politikusok és képviselők megoldották ezt a feszítő kérdést. Gyorsan leültem, jegyzetfüzetet tettem magam elé, és vártam a csodát. Nem maradt el.

A fiatalember azt mondta, javasolták az uniónak, hogy hozzanak létre egy (!) „szén-dioxid emissziós tőzsdét”, mert a megtakarított szén-dioxid kvótánkat jól lehet értékesíteni. Valami olyasmit is mondott, hogy talán valamennyit már eladtunk, talán Dániának. Érthető módon jegyzetet több okból nem készítettem, de csak egyet említenék. Az utóbbi időben végzett számítások szerint a relatív szén-dioxid kibocsátásunk minimum megduplázódott.

Nem mondok igazat – mondhatják sokan.

A hangsúly a relatív kibocsátáson van. Az abszolút kibocsátást lehet hogy csökkentettük (literben, súlyban, köbméterben stb.), amit emissziónak nevezünk, de ezzel együtt a kis országunk területén lévő szén-dioxid abszorbensek (elnyelők) mennyiségét, minőségét is csökkentettük. A szén-dioxidot megkötő erdőterületek nagysága és a fotoszintetizáló zöld területek mértéke drámaian csökkent. Ez számos probléma forrása lehet.

A széndioxid megkötése és a szén körforgása nem csak azért fontos feladatunk, mert az üvegházhatás növekedését így mérsékelni tudjuk, hanem azért is, mert ezzel egy időben a klímaváltozás lassítását is lehetővé tehetjük. Arra senki nem gondolt – és senki nem vetette fel –, hogy a fákból megkötött szénből szilárd szerves anyag keletkezik, miközben a biológiai folyamat révén oxigén kerül ismét a légkörbe. Az ember lételeme az oxigén, ha azt szén-dioxidban kötjük meg, akkor megszűnik a gáz anyagcsere folyamatunk, valamint mindenkit óvok attól, hogy boros pincébe gyertya nélkül menjen le a must erjedési idejében.

Tehát politikusaink kitalálták az oxigénmentes, profitorientált környezetvédelmi és gazdaságélénkítő, fenntartható fejlődési formát. Jómagam inkább szívom magamba az erdők csodálatos illatát, és nem akarok megfulladni a tőzsde parkettjén az oxigénhiány miatt.

2010-06-06